

ruimte nog eens een goede beurt krijgt, zoodat men dan iets meer tot kijken wordt genood dan afgeschrikt. Dit zou gerechtvaardigd zijn, want uit de rijke collectie van het prentenkabinet blijken telkens weer, zooals ook thans, zinvol gekozen themata een verrassende toelichting te kunnen verkrijgen. Het bijeenbrengen van een aantal ontwerpen voor glasramen, plafond- en wandschilderingen, eerepoorten en tuindecoraties doet een zeer tijdelijke wereld herleven, die niet anders dan door deze teekeningen te begrijpen is. De nog resterende monumenten lichten ons eigenlijk te eenzijdig in over veel dat het leven korte vreugde gaf en optuigde. Goede voorbeelden zijn de Laresse's ontwerp voor een houten kaarsenkroon in den schouwburg (1690), de Hen's galante detailleringen voor een binnenjacht (1782), Meertens' Lodewijk XVI decor voor een draagstoel, van Mander's en Bloemaerts ontwerpen voor titelbladen. Een instructieve tentoonstelling, die een goed geschreven inleiding had verdiend in den beknopten catalogus.

In Boymans tenslotte was weer een andere groepeerling te vinden en wel van oude teekeningen van 18e en begin 19de eeuwsche minder bekende figuren, ditmaal uit de gelegateerde collectie Montauban van Swijndregt. Veel aquarel, veel verfijning in de behandeling van het teekeningenmateriaal, een zeer ver doorgevoerd zorgvuldig realisme, aldoor in de tonaliteit afgewogen en overwogen, tot eindelijk zoo tegen 1830 ook in Holland een splitsing naar de impressionistische kant eenerzijds, een voortbouwen met veranderd coloriet op den ouden weg in den trant b.v. van Karsen Sr. anderzijds, te constateeren is. Zoo'n tentoonstelling biedt geen hoogtepunten, maar demonstreert het bereikte peil van een algeheele kundigheid. Er is zelfs een parallel te vinden met de heden ten dage officieel-beschermd kunst, die niet zoozeer vervuld is van de diepere waarden van het leven en het ding zelf, maar vreugde put in het vervaardigen van naturalistische nabootsingen.

v. G.

BOEKBESPREKING

DR. K. L. PICCARDT, *Het Wezen der Kunst. Onderzoek naar de gronden der aesthetische waardeering*. H. J. Paris, Amsterdam, 1937.

De heer Piccardt is voor geen kleintje vervaard; in het voorwoord van zijn boek verklaart hij, dat het merendeel der bestaande werken over aesthetica onbevredigend van opzet is en dat de door hem doelbewust gekozen weg nooit eerder is ingeslagen. Al valt uit de weinige noten moeilijk op te maken, welke geschriften hij, alvorens tot deze conclusie te kunnen komen, heeft geraadpleegd, het is duidelijk, dat zijn weg het gulden midden kiest tussen de zuiver wetenschappelijke Aesthetica enerzijds en Benedetto Croce's waarde-bepaling van theorieën en beschouwingen anderzijds, wanneer deze in zijn „Aesthetica” zegt: „Wij stemmen in onze conclusies overeen met de radi-